

I FEEL
SLOVENIA

SLOVENIJA

Dežela vrhunskih športnih dosežkov

WOMEN'S EHF EURO 2022
SLOVENIA • NORTH MACEDONIA • MONTENEGRO

EVROPSKO PRVENSTVO V ROKOMETU ZA ŽENSKE MEJNIK ZA SLOVENSKI ŽENSKI ŠPORT

Slovenija bo poleg Severne Makedonije in Črne gore gostila tekmovanje, ki bo največji ženski športni dogodek v zgodovini samostojne Slovenije. Od 4. do 20. novembra bosta namreč Celje in Ljubljana gostila tekme evropskega prvenstva za rokometiške.

Letošnje evropsko prvenstvo bo drugo veliko člansko rokometno tekmovanje, ki ga bo gostila naša država. Leta 2004 je v Sloveniji že uspešno potekalo evropsko prvenstvo. Prav v Celju, ki bo novembra gostilo prve tri tekme slovenskih rokometiške, je reprezentanca tedaj pripravila veliko presenečenje z osvojenimi srebrnimi medaljami. To je bil eden izmed dveh dosedanjih rokometnih vrhuncev, potem ko so po epskem preobratu rokometiške na svetovnem prvenstvu leta 2017 v Franciji osvojili še bronasto medaljo. Slovenski rokometiške so tekmovali tudi na treh olimpijskih igrah (2000, 2004 in 2016).

Vztrajno so napredovale tudi slovenske rokometiške. V zadnjih letih so utrdile svoj položaj na rokometnem področju. Od leta 2016 so nastopile na vseh evropskih in svetovnih prvenstvih, ki izmenjaje potekajo vsako leto.

Ženski rokomet je v zadnjih dvajsetih letih dosegel nekaj izjemnih uspehov. Ljubljanski klub Krim se je v letih 2001 in 2003 zavihtel na vrh Lige prvakinj, najelitnejšega evropskega klubskega tekmovanja. V Sloveniji smo lahko ponosni tudi na izjemno rokometiško Ano Gros. Kapetanka slovenske reprezentance si je s trdim delom v zadnjih letih priborila status ene izmed največjih zvezdnic evropskega rokometu, kar dokazujeta tudi dve priznanji z uvrstitvijo v najboljšo postavbo Lige prvakinj. V letih 2021/22 je bila najboljša strelka, sicer pa je na lestvici rokometiške po doseženih zadetkih med evropsko klubske elito med elitno osmerico.

Začetki slovenskega rokometu segajo v leto 1949, ko je bila ustanovljena Rokometna zveza Slovenije (RZS). Sprva je delovalo le šest klubov, a se je v naslednjih 25 letih število naglo povečalo in jih je bilo v Sloveniji že več kakor sto.

Nova zgodba se je začela z osamosvojitvijo Slovenije leta 1991 in prvi mejnik za slovenski rokomet je bilo leto 1993, ko je slovenska moška reprezentanca na sredozemskih igrah leta osvojila bronasto kolajno. To je bila prva kolajna slovenskih reprezentanc v skupinskih športih na največjih tekmovanjih. V naslednjih letih so bila izjemno uspešna tudi dekleta, ki so do danes na sredozemskih igrah osvojila štiri kolajne.

Slovenske rokometiške začetek tekmovanja, ki za številne med njimi pomeni vrhunec športne poti, nestrpnost pričakujejo. Pred novembrom pričakovanih novih odličij ne omenjajo, vendar si jih nedvomno želijo. Ob vsem tem si želijo navijačem, ki se jim bodo pridružili na tribunah celjske dvorane Zlatorog in upajo, da tudi pozneje v ljubljanskih Stožicah, pričarati rokometne predstave, ki še dolgo ne bodo pozabljene.

SLOVENIJA – DEŽELA VRHUNSKIH ŠPORTNIH DOSEŽKOV

Slovenija kot država športa v svetu ni prepoznana le zaradi izjemnih dosežkov svojih športnic in športnikov, temveč tudi zato, ker je odlična organizatorica velikih športnih prireditev. Ekipe športnikov, za katere Slovenci navijamo, so del naše identitete, z njimi se poistovetimo. Z njimi se veselimo ob uspehih in smo nanje ponosni tudi, ko se ne uvrstijo med najboljše. Za nas so vedno junaki. Z njimi bijejo naša srca. Slovenski športniki so junaki, ki jih pozna ves svet.

DEŽELA VRHUNSKIH ŠPORTNIKOV

Slovenija je država športa, Slovenci pa smo s športom tesno povezani in prosti čas radi preživljamo ob različnih športnih aktivnostih v naravi ali dvorani. Naša zgodba je tudi športna zgodba. Gibanje nas napolni z elanom, nam daje zagnanost pri rekreativnih in poklicnih ciljih. Zato ne preseneča, da v športu dosegamo presežke. Gibanje imamo preprosto v sebi, povezujemo ga s kakovostjo življenja, pomeni nam uravnoteženo bivanje. Bogata geografska raznolikost in številni rekreativni športni dogodki, ki potekajo vse leto, omogočajo široko udejstvovanje rekreativcem in drugim športnim navdušencem.

K temu veliko pripomorejo neverjetne naravne danosti Slovenije, dobra športna infrastruktura, v katero ne vlagata le država in Evropska unija, ampak tudi gospodarstvo, ki s turizmom in športom sodeluje, ter seveda lokalne skupnosti. Poleg razvejane športno-turistične infrastrukture je Slovenija v zakladnico športa prispevala tudi marsikatero inovacijo in izboljšavo.

Neverjetno se zdi, da dvomilijonski narod dosega takšne uspehe na športnih prizoriščih. Smo verjetno edini tako majhen narod, ki se je uvrstil na največja tekmovanja v ekipnih športih (nogomet, hokej, košarka, rokomet, odbojka) in katerega izjemni posamezniki dosegajo izjemne individualne dosežke (smučanje, tek na smučeh, skoki, plezanje, atletika). Izjemni in številni uspehi slovenskega športa so bili v preteklih desetletjih pomembni mejniki, slovenski navijači in njihovo športno navijanje pa je prepoznavno po vsem svetu.

Slovenci smo na drugem mestu na svetu po osvojenih olimpijskih medaljah na prebivalca, slovenski športniki pa so dobitniki številnih odličij na svetovnih prvenstvih. Vrhunski športni dosežki, izjemne naravne danosti, visoko razvita infrastruktura ter programi gibanja v vrtcih in športna vzgoja v osnovnih in srednjih šolah so le nekateri od dejavnikov, ki prispevajo k naši vseživljenjski povezanosti s športom in nas spodbujajo, da velik del svojega prostega časa namenjamo športnim in rekreativnim dejavnostim.

Košarkarsko igrišče v Celju - podpora Dallas Mavericks
Foto: Lili Pušnik/STA

V SLOVENIJI JE ŠPORT PRAZNIK

Polna šolska igrišča, zapolnjene gorske in hribovske kočice ter polne športne dvorane (tudi z rekreativnimi športniki), veliko zanimanje za različne oblike vadbe, fitnese in različne druge rekreacijske centre po državi. Redna telesna dejavnost je za Slovence izjemnega pomena za zdravje, ki je skupaj z duševnim zdravjem najpomembnejša sestavina zdravega življenjskega sloga. Tega se Slovenci dobro zavedamo.

Šport je v naši naravi in to je prepoznala tudi država, ki je leta 2020 na pobudo Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez razglasila 23. september za dan slovenskega športa, ki je državni praznik, čeprav ni dela prosti dan. Na ta dan Slovenci obujemo športne copate, napihnemo žoge, zavrtimo pedale, razgrnemo blazine za jogo, si privoščimo skok v vodo, obujemo drsalke in počnemo še marsikaj drugega, povezanega s telesno dejavnostjo.

23. septembra 2000 je namreč na olimpijskih igrah v Sydneyju prvič kadar koli na olimpijskih igrah igrala slovenska himna Zdravljica. Tega dne sta prvo olimpijsko zlato kolajno za Slovenijo najprej osvojila veslača Iztok Čop in Luka Špik, za njima pa še strelec Rajmond Debevec.

Že tradicionalno se 23. septembra začne tudi evropski teden športa, pobuda Evropske komisije z namenom spodbuditi ljudi k telesni dejavnosti in skrbi za zdravje.

Število olimpijskih medalj na prebivalca na OI v Pekingu 2022

Norveška (146.520)

Slovenija (296.991)

Avstrija (500.355)

Švedska (618.187)

Švica (618.187)

Slovenski navijači so se doslej izkazali kot odlični ambasadorji Slovenije in slovenskega športa. S svojim športnim navijanjem so navdušili kjerkoli so spodbujali slovenske športne junake, naj bo to na različnih tekmovanjih po svetu ali na domačih tekmovanjih. Najljubši navijaški vzklik je: »Kdor ne skače, ni Slovenec!«

OKS – KROVNA ŠPORTNA ORGANIZACIJA

Na institucionalni ravni nad slovenskim športom bdi Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih panog (OKS). Gre za osrednjo nevladno športno organizacijo domačih panožnih športnih zvez, ki kot krovna slovenska športna organizacija razvija in povezuje vrhunski šport, šport za vse in šport na lokalni ravni.

Pod okriljem OKS deluje 8.264 športnih in rekreativnih društev, vpisanih v centralni register slovenskih društev, ki pa niso namenjena le vrhunskim in poklicnim športnikom, ampak tudi razvoju športnikov in rekreativcev ter imajo pomembno vlogo pri aktivnem spodbujanju kakovostnega življenja z gibanjem.

OKS zagotavlja tudi za vizualno poenotenje športnih društev, za kar smo v Sloveniji izbrali kombinacijo zelene, modre in bele barve. OKS športnim organizacijam svetuje, naj pri oblikovanju nacionalne športne opreme upoštevajo naslednje razmerje barv: 50 odstotkov zelene 30 odstotkov modre 20 odstotkov bele.

Slovenska olimpijska reprezentanca v barvah Olimpijskega komiteja Slovenije.

Foto: Aleš Fevžer

KRATKA ZGODOVINA ŠPORTA V SLOVENIJI

Začetek organiziranega športa na Slovenskem sega v leto 1863, ko je bilo 1. oktobra ustanovljeno prvo telovadno društvo Južni sokol. S tem so bili postavljeni temelji za razvoj organiziranega športa v Sloveniji, športa v šolah, športnih društev, izobraževanja kadrov in za oblikovanje trdne podlage za številne dosežke naših športnikov.

LEGENDARNI OBRAZI SLOVENSKEGA ŠPORTA

Pot slovenskega športa so tlakovale legendarne športnice in športniki, ki že od nekdaj podirajo svetovne rekorde in premikajo meje mogočega, nas postavljajo na svetovni zemljevid sveta, nas navdajajo s ponosom in krepijo našo narodno zavest. Hkrati pa spodbujajo prebivalce Slovenije, da se ukvarjajo s športom.

Slovenski šport so ustvarjali številni vrhunski športniki, ki so premikali meje v svojih panogah. Njihovi uspehi so zapisani v analih športne zgodovine, v Sloveniji pa njihovo brezčasnost zgotavlja vpis v Hram športnih junakov. Izbira je naloga Društva športnih novinarjev Slovenije, ki vsako leto izbira tudi športnika, športnico, ekipo in mlade upe leta. Namen hrama je tudi ohraniti rekvizite in druge športne predmete, s katerimi so bili povezani slovenski športniki, ter različne športne zgodovinske dogodke.

Prvi dobitnik olimpijske medalje leta 1912 v Stockholmu je Rudolf Cvetko s srebrom v sabljanju. Legendarni olimpijonec Leon Štukelj je osvojil največ olimpijskih medalj – šest – med njimi tri zlate. Olimpijsko zlato, srebrno in bronasto odličje pa so doslej osvojili trije slovenski športniki, in sicer Leon Štukelj, Luka Špik in Iztok Čop.

Seznam vseh športnic in športnikov, vpisanih v Hram športnih junakov:

Leto	Ime in priimek (disciplina)
2011	Leon Štukelj (gimnastika), Miroslav Cerar (gimnastika)
2012	Rudolf Cvetko (sabljanje), Josip Primožič Tošo (gimnastika), Stane Derganc (gimnastika), Stanko Lorger (atletika), Ivo Daneu (košarka), Jože Šlibar (smučarski skoki), Janez Polda (smučarski skoki), Draga Stamejčič Pokovec (atletika), Janez Žirovnik (kolesarstvo), Nataša Urbančič Bezjak (atletika), Branko Oblak (nogomet), Aljoša Žorga (košarka), Vinko Jelovac (košarka), Mima Jaušovec (tenis), Rudi Hiti (hokej), Peter Šumi (gimnastika), Miro Steržaj (kegljanje), Albin Felc (hokej), veslaški osmerek (4. Ol Tokio 1964)
2013	Franc Smolej (smučarski tek), Ciril Praček (alpsko smučanje), Branko Zihel (skoki v vodo), Tone Cerer (plavanje), Tine Mulej (alpsko smučanje), Janko Štefe (alpsko smučanje), Ivan Toplak (nogomet), Janko Kosmina-Mario Fafangel (jadranje), Tine Šrot (gimnastika), Jurij Uršič (kolesarstvo), Edvard Vecko (namizni tenis), Ištvan Korpa (namizni tenis), Tone Gale (hokej), Milan Zadel (kajak kanu), Stanko Topolčnik (judo), Bojan Križaj (alpsko smučanje), Peter Vilfan (košarka), Bojan Ropret (kolesarstvo), Boris Strel (alpsko smučanje), Alenka Cuderman (rokomet), Borut Petrič (plavanje), Miran Tepeš (smučarski skoki), Jure Franko (alpsko smučanje), Primož Ulaga (smučarski skoki), Andrej Jelenc (kajakarstvo na divjih vodah), Darjan Petrič (plavanje), Matjaž Debelak (smučarski skoki), Mateja Svet (alpsko smučanje)
2015	Srečko Katanec (nogomet), Rok Petrovič (alpsko smučanje), Jure Zdovc (košarka), Iztok Puc (rokomet)
2016	Rolando Pušnik (rokomet), Polona Dornik (košarka)
2017	Marko Elsner (nogomet)
2019	Alenka Dovžan (alpsko smučanje), Katja Koren (alpsko smučanje), Jure Košir (alpsko smučanje)

Leon Štukelj, olimpijski zmagovalec in legenda slovenskega športa
Foto: Rasto Božič/STA

ZAPUŠČINO NADALJUJE NOVA IZJEMNA GENERACIJA ŠPORTNIKOV

Izjemno zapuščino zgodovinskih imen zdaj nadaljujejo naslednje generacije, ki svetovno prepoznavnost naše male države zagotavljajo z vsakoletnimi uspehi na športnih tekmovanjih. Med največjimi imeni so košarkarja lige NBA Luka Dončić in Goran Dragić, hokejist v ligi NHL Anže Kopitar, sicer dvakratni zmagovalec Stanleyjevega pokala in kapetan moštva LA Kings, eden najboljših nogometnih vratarjev Jan Oblak in Rok Možič, eden najbolj obetavnih odbojkarjev na svetu.

Razveseljujejo nas kolesarji, kjer izstopata Primož Roglič z olimpijskim zlatom iz Pekinga in dvakratni zmagovalec Tour de France Tadej Pogačar, plezalka Janja Garnbret, judoistka Tina Trstenjak, kanuist Benjamin Savšek, metalec diska Kristjan Čeh, skakalec na smučeh Peter Prevc, med parašportniki pa izstopa obetavni smučar Jernej Slivnik.

Nekdanja alpska smučarka Tina Maze je postavila mejnike v številu doseženih točk v eni sezoni – dosegla jih je kar 2414 v sezoni 2012/13, v kateri je kar enajstkrat stopila na najvišjo stopničko. Tina Maze je ena izmed šestih smučark, ki so zmagale v vseh petih disciplinah in ena od samo treh, ki jim je to uspelo v eni sezoni. V svoji karieri je dosegla 26 zmag ter bila olimpijska prvakinja v smuku in veleslalomu.

Luka Dončić in Goran Dragić – slovenska košarkarja v ligi NBA.
Foto: Nace Hočevvar/STA

Janja Garnbret
Foto: Lena Drapella/STA

IZJEMNI USPEHI NA PARAOLIMPIJSKIH IGRAH

Franček Gorazd Tiršek s paralimpijskim srebrom v Tokiu 2020.
Foto: Tinkara Zupan/STA

Jernej Slivnik
Foto: NPC Slovenija

V Sloveniji smo izredno ponosni tudi na uspehe paraolimpijskih športnic in športnikov, ki našo državo zastopajo v najrazličnejših športnih disciplinah. V 30 letih slovenske samostojnosti so skupno osvojili zavidljivo število paraolimpijskih medalj: štiri zlata, deset srebrnih in devet bronastih.

V zadnjih letih smo Slovenke in Slovenci na zmagovalnih stopničkih blesteli predvsem v streljanju z zračno puško stoje, kjer so nas zastopali Franček Gorazd Tiršek, Veselka Pevec in Franc Pinter. Poleg tega je uspehe na paraolimpijskih igrah nizala tudi Mateja Pinter, ena naših najuspešnejših namiznoteniških igralk. Visoko na Olimp je slovenski parašport postavil plavalec Darko Đurić, ki je v svoji disciplini premikal mejnike. Izredno uspešno športno kariero je imel Gal Jakič, čigar pot nadaljuje odlični smučar Jernej Slivnik (povezava na <https://slovenia.si/excellence/jernej-slivnik/>).

Plavalec Darko Đurić, ki je na evropskem plavalnem prvenstvu v Dublinu osvojil zlato in bronasto kolajno. Foto: STA

ŠPORTNA INFRASTRUKTURA

V Sloveniji se zavedamo pomena investicij v športno infrastrukturo. Številni športni objekti, ki so razvejeni po vsej Sloveniji, so dolgoročna naložba v zdravo prihodnost. Vsem prebivalcem Slovenije nudijo dostop do športa in rekreacije, v njih se kalijo naši največji športni talenti, hkrati pa omogočajo, da gostimo najodmevnejše svetovne športne dogodke.

Sofinanciranje naložb v slovenske športne objekte po letih

Leto	Sredstva
2014	49.092.442,85 €
2015	57.327.479,68 €
2016	36.104.555,17 €
2017	35.792.536,33 €
2018	66.207.987,11 €
2019	99.965.738,36 €
2020	87.516.745,36 €

Med novjšimi infrastrukturnimi biseri je nedvomno Nordijski center Planica. Gre za najsodobnejši športni kompleks za nordijski šport ter zgled trajnostne gradnje in upravljanja s številnimi pobudami za zeleno mobilnost in čisto energijo. Njegova temeljna dejavnost je zagotavljanje ustreznih vrhunskih pogojev za smučarske skoke, smučarski tek in nordijsko kombinacijo.

Rekreativci so navdušeni nad skoraj 10.000 kilometri planinskih poti in 1200 kilometrov dolgo slovensko planinsko transverzalo, slikovitimi kolesarskimi stezami po vsej Sloveniji in telovadnico ob vsaki šoli, kjer se poleg šolskih izvajajo tudi rekreativne dejavnosti. Po državi so številna nogometna in košarkarska igrišča, nekaj sta jih postavila tudi brata Goran in Zoran Dragić – gre za prva pametna košarkarska igrišča v Sloveniji.

Arena Stožice – prizorišče svetovnega prvenstva v odbojki 2022.

Foto: Nebojša Tejić/STA

Nordijski center Planica – prizorišče svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah.

Foto: Arhiv Nordijski center Planica

VELIKE ŠPORTNE PRIREDITVE V SLOVENIJI

Slovenija je tudi odlična organizatorica velikih športnih prireditev, kar ji omogočajo dobra infrastruktura in naravne danosti. V preteklih letih je Slovenija že gostila številne velike prireditve, evropska in svetovna prvenstva ter različne turnirje ali tekmovanja na evropski ali svetovni ravni. V Sloveniji vsako leto organiziramo velika mednarodna tekmovanja, kakor so vsakoletni smučarski poleti v Planici, svetovni pokal v smučanju v Kranjski Gori in tekmovanje Zlata lisica, kolesarska dirka po Sloveniji, teniški turnir WTA Portorož, rekreativni športniki pa so vsako leto navdušeni nad kolesarskim maratonom Franja in ljubljanskim maratonom.

Kot odlični organizatorji velikih dogodkov smo se izkazali že s svetovnim prvenstvom v veslanju na Bledu, z evropskim prvenstvom v košarki za moške leta 2013, z evropskim prvenstvom v odbojki za moške leta 2019, s svetovnim prvenstvom v poletih leta 2020 in v biatlonu 2021, s svetovnim prvenstvom v hokeju divizije 1A v Ljubljani leta 2022.

Leta 2023 bo v Sloveniji najprej svetovno nordijsko prvenstvo v Planici, nato evropsko prvenstvo v veslanju na Bledu, evropsko prvenstvo v košarki za ženske pa bo v Celju, Kopru in Ljubljani.

Zanimive zgodbe - kolesarstvo

Tradicionalna večdnevna kolesarska dirka Po Sloveniji vsako leto k udeležbi privabi nekatera najbolj zveneča imena svetovnega kolesarstva. Slogan dirke Fight for green (Boj za zeleno) odraža trajnostno naravnost Slovenije za ohranjanje narave. Dirka je zaradi slikovitosti slovenske pokrajine privlačna tudi za številne tuje kolesarske navdušence, ki jo spremljajo v živo ali prek medijev.

Sicer pa Slovenijo tradicionalno obišče tudi ena izmed treh največjih tritedenskih kolesarskih dirk Giro d'Italia, ki jo zaradi uspehov Primoža Rogliča in Tadeja Pogačarja pospremi veliko kolesarskih navdušencev. Vse bolj je priljubljeno tudi gorsko kolesarstvo in Mariborsko Pohorje vsako leto gosti najboljše kolesarje na tekmah evropskega ter svetovnega pokala.

Po celotni Sloveniji se zvrsti še veliko rekreativnih kolesarskih tekmovanj, med katerimi sta najbolj priljubljena Maraton Franja in pa vzpon rekreativnih kolesarjev na najvišji slovenski prelaz Vršič.

Planica vsako leto privabi številne obiskovalce. Foto: NC Planica

Dirka Po Sloveniji je priljubljena športna prireditev v Sloveniji. Foto: STA

SP v odbojki za moške v ljubljanskih Stožicah. Foto: Žan Kolman

ŠPORT IN GOSPODARSTVO – Z ROKO V ROKI

Šport je pomembna gospodarska panoga, ki jo poganjajo številni inovativni pristopi podjetij in inovatorjev, ki razvijajo rešitve za rekreativne in poklicne športne namene. Njihovi izdelki poleg funkcionalnosti, ki jih zahteva šport, vključujejo tudi trajnostne rešitve.

Prvo med najhitrejšimi je podjetje Akrapovič, vodilni svetovni proizvajalec izpušnih sistemov za motocikle in športne avtomobile, ki slovijo po izboljšani zmogljivosti, prepoznavnem zvoku, inovativnem dizajnu, lahki konstrukciji, kakovostni izdelavi in trpežnosti. Z izpušnimi sistemi Akrapovič je vrhunske dosežke doseglo več kakor sto svetovnih prvakov.

Pomemben akter je tudi Alpina, ki že od leta 1947 razvija nove tehnologije in nove materiale. V svetovni konkurenci proizvajalcev športne obutve slovijo s tekaškimi čevlji Alpina, s katerimi opremljajo svetovno uspešne smučarje tekače in biatlonce. Na olimpijskih igrah v Sočiju leta 2014 so tekmovalci z Alpininimi čevlji dosegli 12 olimpijskih medalj.

Eno najprepoznavnejših slovenskih podjetij v svetu pa je nedvomno Elan, ki že skoraj 80 let izdeluje najboljše smuči na svetu. Samo v zadnjih dveh desetletjih so od neodvisnih institucij prejeli več kakor 70 nagrad za inovativnost, kakovost in oblikovanje. Med njihovimi največjimi inovacijami so karving smuči in revolucionarne zložljive turne smuči IbeX Tactix. Proizvodnjo Elanovih skakalnih smuči pa je prevzelo drugo slovensko podjetje in zdaj so znane kot smuči Slatnar.

Slovenske inovativne rešitve najdemo tudi na področju rekreativnega športa. S športno industrijo se ukvarja tudi veliko nekdanjih slovenskih vrhunskih športnikov. Nekdanji kajakaš na divjih vodah Andraž Vehovar in nekdanji poklicni kolesar Jure Berk sta združila moči in razvijata ter izdelujeta butične kolesarske dele iz karbonskih vlaken. Nekdanja vrhunska tekačica na smučeh Petra Majdič je inovativna na področju krepitve tima, družini Tepeš in Debelak, iz katerih izhaja nekaj odličnih slovenskih skakalcev, pa izdelujeta skakalne drese.

Slovenski smučarski skakalec Peter Prevec s smučmi Elan

Za šport pa je pomembna tudi slovenska znanost, in sicer predvsem na področju umetne inteligence, kjer so slovenski znanstveniki v svetovnem vrhu. Izjemna je zgodba Primoža Rogliča, nekdanj skakalca na smučeh, danes pa izjemno uspešnega kolesarja. Ko se je kot skakalec poškodoval, so mu znanstveniki z Inštituta Jožefa Stefan na podlagi izmer in umetne inteligence predlagali kolesarstvo kot šport, kjer lahko doseže vrhunske rezultate.

Nekdanji kapetan slovenske teniške reprezentance za Davisov pokal dr. Miha Mlakar je znanstvenik, ki povezuje znanje s področja algoritmov, umetne inteligence, obdelavo podatkov in šport. Na Inštitutu Jožef Stefan se ukvarja predvsem z uporabnimi raziskavami, kjer skušajo metode umetne inteligence združiti s praktičnimi vprašanji. Njegova vloga in vloga skupine, ki se ukvarja z obdelavo podatkov, je v pomoč trenerju, da mu objektivno pove, kaj je treba izboljšati. Največ se ukvarja s tenisom, a si želi znanje prenesti tudi na druge športe.

ŠPORT NOSIMO V SEBI OD ZGODNJEGA OTROŠTVA

Uspehi naših športnikov niso naključje, saj nas v Sloveniji šport spremlja že od zgodnjega otroštva. Slovenski otroci se namreč že v vrtcu ukvarjajo z najrazličnejšimi telesnimi dejavnostmi, na voljo pa so jim tudi izbirne vsebine, na primer plavanje, planinarjenje in plesne vaje. Tako so otroci že v vrtcu, ki ga obiskuje 94 odstotkov vseh otrok v Sloveniji, vključeni v različne telesne dejavnosti.

Malčki imajo že v vrtcu možnost razvijanja svojih gibalnih spretnosti, na voljo so jim različni programi: v sklopu programa Mali sonček, kjer se udeležujejo v planinarjenju, smučanju, gimnastiki in številnih drugih športih, ter v pohodniškem programu Ciciban planinec.

V osnovni šoli se programa nadaljujeta kot Zlati sonček in Mladi planinec, izvaja se plavalni program Naučimo se plavati, na voljo pa so tudi drugi športni programi, kakor sta Krpan in Hura, prosti čas. Namen teh programov je, da otroci spoznajo različne športne aktivnosti in da jim omogočimo čim več gibanja.

Športni interesni programi in skupno število vključenih otrok in mladostnikov v letih 2014–2021:

Športni program	Število vključenih
Mali sonček	313.165
Zlati sonček	211.939
Krpan	154.550
Naučimo se plavati	213.372
Ciciban planinec	19.130
Mladi planinec	11.111
Hura, prosti čas	11.416
Športna tekmovanja	436.190
Zdrav življenjski slog	155.295

V osnovni in srednji šoli je športna vzgoja obvezni predmet. Šole organizirajo različne tematske športne dneve, učencem in dijakom pa so na voljo tudi različne obšolske dejavnosti, ki zajemajo širok nabor individualnih in skupinskih športnih disciplin.

Slovenski šolarji lahko v okviru učnega procesa obiskujejo različne izbirne športne predmete ali pa šolo v naravi, kjer se učenke in učenci ukvarjajo s športi, kakor so smučanje, plavanje in pohodništvo. Zato ni naključje, da smo uspešni v poklicnem športu.

Mladi odraščajo s športom, zato se tudi učenke in učenci ter dijakinje in dijaki aktivno udeležujejo športnih tekmovanj. Po podatkih Zavoda Republike Slovenije za šport Planica na njih vsako leto nastopi več kakor 90.000 tekmovalcev, kar je dobra tretjina vseh slovenskih osnovnošolcev in srednješolcev.

SPREMLJANJE TELESNE PRIPRAVLJENOSTI IN SLOFIT

V slovenskih šolah se povprečno izvede 4,46 pedagoških ur športne vzgoje tedensko na učenko oz. učenca.

V Sloveniji že od leta 1987 spremljamo telesno pripravljenost ter gibalni razvoj otrok in mladostnikov, ki obiskujejo osnovno in srednjo šolo, v sklopu programa Športnovzgojni karton (ŠVK). Projekt, ki se je začel z dejanskimi kartoni, je danes sodobni program, podkrepjen s spletno aplikacijo Moj SLOfit, kar vsem, ki to želijo, omogoča vseživljenjsko spremljanje telesne zmogljivosti in z njo povezanih podatkov.

Sistem SLOfit sestavljajo merske naloge ŠVK, merske naloge za odrasle, vprašalniki o gibalnih navadah in podatkih staršev, podatkovna zbirka SLOfit in sistemi poročanja za posameznike in osnovno šolo. Danes je podatkovna zbirka SLOfit največja zbirka podatkov o telesni pripravljenosti otrok na svetu, saj vsebuje zdravstvene podatke o več kakor 40 rojstnih kartah otrok, ki jih je program spremljal neprekinjeno približno 13 let.

Tudi vsi posamezniki lahko do podatkov svojih testiranj dostopajo prek aplikacije Moj SLOfit. Poleg športne aktivnosti jih aplikacija med drugim spodbuja tudi k zmanjševanju zdravju škodljivih navad in stanj, kakor sta kajenje in debelost. Svoje podatke SLOfit lahko delijo s strokovnjaki za zdravje in telesno vadbo, kar jim omogoča, da z vključitvijo v strukturirano vadbo izboljšajo kakovost življenja.

V okviru projekta SLOfit je bilo v 30 letih testiranih več kakor milijon Slovenk in Slovencev oziroma polovica prebivalstva Slovenije

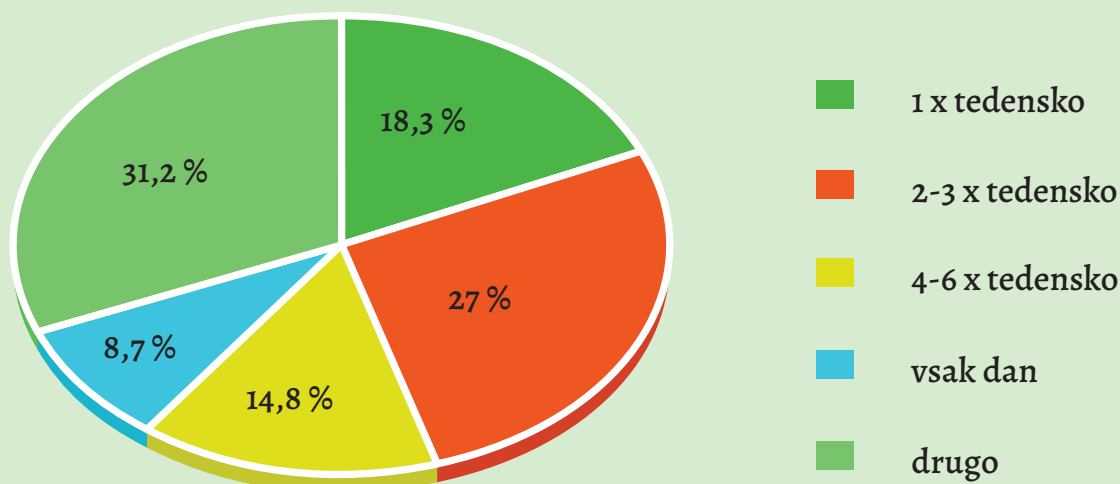

Testiranje SLOfit v osnovni šoli

PREDANOST ŠPORTU ZA VSE

Pomembno je, da vsakdo najde pravo obliko aktivnosti zase. V Sloveniji je vse dosegljivo, saj je v neposredni bližini narava, vzpostavljena javna infrastruktura in številni športni objekti pa omogočajo, da športu in rekreaciji ostajamo zvesti vse življenje. Šest od desetih Slovencev in Slovenk se z rekreativno športno dejavnostjo ukvarja več kakor dve uri in pol tedensko, kar je v skladu s priporočili Svetovne zdravstvene organizacije, štirje od desetih pa športu namenijo več kakor pet ur tedensko.

Pogostost športne aktivnosti Slovenk in Slovencev

Smo aktivni mednarodni promotorji zdravega življenjskega sloga in vseživljenjske telesne aktivnosti, kar smo posebej poudarili tudi med predsedovanjem Svetu Evropske unije v drugi polovici leta 2021. Zavedamo se namreč, da je telesno aktivna družba bolj zdrava, zato poleg vrhunškega športa javna sredstva namenimo tudi rekreativnemu športu.

Eden izmed večjih dosežkov predsedovanja Svetu EU je tudi oblikovanje evropskega modela športa, ki je namenjen zagotavljanju ustreznih pogojev za športno udejstvovanje vsega prebivalstva. Temelji na evropskih vrednotah, kakor so solidarnost, odprta tekmovanja, poštena igra, medsebojno spoštovanje in integriteta, ter poudarja pomen skupnih značilnosti organiziranega športa v Evropski uniji.

Med dobrimi praksami v Evropi spadajo tudi številne, ki se izvajajo tudi pri nas: strukturirana skrb za šport v vrtcih, šolah, klubih, društvih in športnih zvezah; poudarjanje pomena lokalnih skupnosti z vidika javne infrastrukture in promocije lokalnih skupnosti z zgledom in sodelovanjem uspešnih športnikov; zagotavljanje zdravstvenega zavarovanja športnikom ter finančna solidarnost krovne mednarodne panožne zveze do nacionalnih zvez in klubov.

Ker se zavedamo, da za ukvarjanje s športom nimamo vsi enakih možnosti, v Sloveniji namenimo veliko pozornost pri vključevanju v šport tudi gibalno oviranim. V ta namen izvajamo projekt Aktivni, zdravi in zadovoljni, ki je namenjen spodbujanju invalidov vseh starostnih skupin k športnemu udejstvovanju in usposabljanju strokovnih delavcev.

SLOVENIJA – PRILJUBLJENA ŠPORTNO-TURISTIČNA DESTINACIJA

Čeprav obsega le dobrih 20.000 km², Slovenijo odlikujeta izredno raznolika pokrajina in razgibana topografija, od prekmurskih ravnin, vinorodnih gričevij, neokrnjenih gozdov, alpskih dolin in zasneženih očakov pa do kraških jam, kristalno čistih rek, dih jemajočih slapov in presihajočih jezer. Prav zaradi svoje majhnosti in razgibanosti se lahko Slovenija pohvali z izjemno kratkimi razdaljami med različnimi pokrajinami. Od priobalnega pasu, kjer lahko zaplavamo v Jadranskem morju, pa do zasneženih pobočij Julijskih Alp, po katerih se lahko spustimo s smučmi, je namreč le dobra ura vožnje z avtomobilom.

Raznolikost slovenske narave pa je prispevala tudi k razvoju različnih ekosistemov in pestri biotski raznovrstnosti. Na našem ozemlju prebiva več kakor 15.000 različnih živalskih vrst, od katerih jih je 850 endemičnih, tj. takšnih, ki pretežno živijo le na območju Slovenije.

Piran – pogled s slovenske obale na Julijske Alpe.
Foto: Jošt Gantar/www.slovenia.info

Slovenija ima številne naravne, zgodovinske in kulturne znamenitosti, bogato kulturno tradicijo, raznoliko gastronomijo in pestro ponudbo športnih, kulturnih in drugih dejavnosti. Pravzaprav je cela Slovenija eno veliko športno prizorišče, zato nas vsako leto obišče čedalje več tistih, ki prisegajo na zelena, aktivna in zdrava doživetja. Turizem in športni turizem sta se v Sloveniji najprej razvila tam, kjer je veliko različnih naravnih virov (sonce, termalna in morska voda, čisti zrak, neokrnjena narava, ugodne podnebne razmere za posamezni šport).

Športni turizem je vezan na področje rekreativnega športa pa tudi na poklicni šport. Pomemben del športnega turizma je tudi šport mladine in otrok. Gre za organizacijo različnih kolonij, šol v naravi, večdnevni treningov in podobno.

SLOVENIJA – PRILJUBLJENA ŠPORTNO-TURISTIČNA DESTINACIJA

Zanimiva je tudi vključitev slovenskih vrhunskih športnikov, ki organizirajo svoje kampe za obetavne mlade športnike, na primer Anže Kopitar in Goran Dragič vsako leto pripravita kampe, ki jih obišejo otroci z vseh koncev sveta.

Pogled na Plečnikovo tržnico ob Ljubljani.

Foto: Miran Kambič/www.slovenia.info

Pogled na Blejsko jezero.

Foto: Michael Matti/www.slovenia.info

Podpis: Anže Kopitar vsako leto deli svoje hokejsko znanje in izkušnje z mladimi hokejisti s celega sveta. Foto: Matej Mišič

NACIONALNA ZNAMKA I FEEL SLOVENIA

Razstava I feel Slovenia v Londonu. Foto: STA

Slovenija se v svetu predstavlja z nacionalno znamko I FEEL SLOVENIA. Njena vizualna podoba temelji na zeleni barvi, ki simbolizira slovenske gozdove, saj ti pokrivajo več kakor polovico države in nas na seznamu najbolj gozdnatih evropskih držav uvrščajo na zavidljivo tretje mesto.

Zelena znamka I FEEL SLOVENIA ponazarja naš uravnovešeni življenjski slog. Zanj sta značilni vztrajnost in samozavest, ki nas vsak dan ženeta k uresničevanju osebnih ciljev, in skupna vizija trajnostnega razvoja, ki bo naravne, kulturne in zgodovinske danosti države ohranila za prihodnje generacije.

Slovenska zelena ponazarja skladnost vseh čutov, s katerimi lahko doživljamo kraje po Sloveniji. Zato se Slovenije nikoli ne spominjamo le po podobah, temveč spomin nanjo združuje slikovito naravo, vonj gozdov in čisti alpski zrak, žuborenje potokov in rek ter okuse tradicionalne kulinarike. Slovenije ne moremo le obiskati, ampak jo začutimo.

MARIBOR
23. – 29. JULIJ 2023 | Maribor
OLIMPIJSKI FESTIVAL EVROPSKE MLADINE 2023

**ENO MESTO,
ENO SRCE**

I FEEL SLOVENIA Maribor SLOVENIA

ZAKAJ JE SLOVENIJA USPEŠNA V ŠPORTU?

- Ker je majhna, raznolika in ponuja veliko različnih dejavnosti na prostem. Razmerje med mesti in podeželjem je približno enako, mesta pa so majhna. Torej je narava za večino ljudi tik pred vrati.
- Slovenija je članica OECD z najnižjo dohodkovno neenakostjo, kar pomeni, da si večina ljudi lahko privošči rekreativni šport.
- Slovenija ima dobro razvito športno infrastrukturo, večina šolskih telovadnic se uporablja tudi za rekreacijski šport. Dejavnosti večinoma niso brezplačne, pogosto pa jih subvencionirajo lokalne skupnosti. Veliko lokalnih športnih klubov se zanaša na prostovoljstvo.
- Razvoj telesne dejavnosti in športa temelji na strateškem pristopu in znanstveni podlagi.

ZAKAJ NI NAKLJUČJE, DA JE SLOVENIJA V VRHU PO ŠPORTNIH DOSEŽKIH?

- Razvoj zagotavlja celotni sistem javnega interesa v telesni dejavnosti in športu, ki vzpostavlja okvir, v katerem se lahko civilno športno področje najbolj razvija.
- Sistem športne vzgoje, telesne dejavnosti in športa je vpet v izobraževalni sistem države.
- V izobraževanem sistemu na državni ravni je ob vsaki šoli telovadnica ali športna dvorana, športna vzgoja pa v vseh osnovnih in srednjih šolah.
- Javna sredstva so sistemsko zagotovljena iz dveh virov: državnega proračuna in iger na srečo.
- Sistem deluje na državni in lokalni ravni ob dobrem sodelovanju s civilnim športom, ki deluje na temelju prostovoljnega združevanja in je avtonomna.
- V izobraževalnem sistemu je od predšolskega obdobja do vključno univerzitetne ravni obravnavan vsak posameznik posamezne generacije, kar zagotavlja uspeh kljub le samo dvema milijonoma prebivalcev.
- Država na podlagi javnega interesa zagotavlja sistemsko pomoč pri razvoju športa na tekmovalni in vrhunski ravni v okviru različnih vladnih služb ali civilne športne pobude (v prilogi).
- Država dobro sodeluje s civilnimi športnimi pobudami.
- Slovenski narod je tradicionalno predan športu ter se zaveda njegovih koristi za posameznika in družbo z vidika zdravja, učenja, socialne povezanosti in podobno.

IN ŠE NEKAJ POSEBNOSTI

1. S športom se je v letu 2017 ukvarjalo najmanj pet ur na teden skoraj 40 odstotkov prebivalcev Slovenije. V večjem odstotku so se toliko ur na teden s športom ukvarjali le v šestih članicah EU-28. Takih, ki so se ustrezno ukvarjali z rekreativno telesno dejavnostjo (tj. po priporočilih Svetovne zdravstvene organizacije vsaj 150 minut na teden), je bilo 61 odstotkov.
2. Delež prebivalcev, ki so se s športom ukvarjali najmanj pet ur na teden, je bil v letu 2017 najvišji v osrednjeslovenski statistični regiji (47 odstotkov), najnižji pa v posavski in koroški (29 odstotkov).
3. S športom in rekreacijo se ukvarjamo tudi na dopustu; v letu 2020 so domači obiskovalci na potovanjih v Sloveniji potrošili 84,5 milijona evrov za športne, rekreacijske in druge storitve za prosti čas ter obiske športnih prireditev, v tujini pa 7,9 milijona evrov.
4. V letu 2018 so gospodinjstva za rekreacijske in športne storitve porabila v povprečju 228 evrov (92 evrov na člana gospodinjstva) oziroma 1,1 odstotka vseh izdatkov v tem letu. To je več kakor leta 2000, ko so gospodinjstva za rekreacijske in športne storitve namenila 0,8 odstotka vseh sredstev.
5. V letu 2018 so gospodinjstva za opremo za šport, taborjenje in rekreacijo na prostem porabila v povprečju 64 evrov (26 evrov na člana gospodinjstva) oziroma 0,3 odstotka vseh izdatkov v tem letu. Ta delež pa je bil leta 2000 višji; takrat so gospodinjstva za omenjeno opremo namenila 0,4 odstotka vseh sredstev.
6. Konec leta 2021 je bilo v Sloveniji 739 poklicnih športnikov (676 moških in 63 žensk) in 1705 športnih trenerjev, športnih sodnikov in drugih uradnih oseb.
7. V letu 2021 smo v Slovenijo uvozili za 76,6 milijona evrov izdelkov in opreme za splošno fizično počutje, telovadbo, atletiko, druge športe (sem spadajo na primer smučiči, oprema za golf, loparji za tenis, jadrane deske, drsalke in kotalke). Izvoza teh izdelkov je bilo še nekaj več, 78,3 milijona evrov. Uvoza teh izdelkov je bilo v letu 2021 za 119 odstotkov več kakor pred desetimi leti (leta 2011), izvoza pa 61 odstotkov.
8. V letu 2021 je bila povprečna cena za obisk fitnes studia z vpisnino in možnostjo obiska cel dan 57 evrov.
9. Med priimki prebivalcev Slovenije je nekaj »športnih«, na primer Kolesar (5 prebivalcev Slovenije), Lopar (5) in Tekmec (25).
10. Povprečna višina članov moške odbojkarske reprezentance je 198 cm, kar je 20 cm več, kolikor so v povprečju visoki moški prebivalci Slovenije.

Vir: SURS

slovenia.si